

Coastlines '99. Connecting Science and Management in the Coastal Zone

VII Conferència Internacional de l'EUCC

Miedzyzdroje (Polònia), del 7 a l'11 de juny de 1999

Francesc Romagosa Casals

Françoise Breton Renard

Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Geografia

08193 Bellaterra (Barcelona). Spain

fromagosa@seneca.uab.es

Francoise.Breton@uab.es

Data de recepció: novembre 1999

Data d'acceptació: desembre 1999

Resum

Entre el 7 i l'11 de juny de 1999 tingué lloc a Miedzyzdroje (Polònia) una conferència internacional sobre el litoral europeu. La conferència, de caire pluridisciplinari, va incidir en les relacions entre el coneixement científic i la seva aplicació pràctica a la gestió de les àrees costaneres. Els debats, relacionats amb les sortides de camp, van permetre tractar els temes més actuals que afecten el litoral, especialment les costes bàltiques.

Paraules clau: costa, gestió del litoral, Europa.

Resumen. *Coastlines '99. Connecting Science and Management in the Coastal Zone. VII Conferencia Internacional de la EUCC. Miedzyzdroje (Polonia), 7 al 11 de junio de 1999*

Entre el 7 y el 11 de junio de 1999 tuvo lugar en Miedzyzdroje (Polonia) una conferencia internacional sobre el litoral europeo. La conferencia, de carácter pluridisciplinario, incidió en las relaciones entre el conocimiento científico y su aplicación práctica en la gestión de las áreas costeras. Los debates, relacionados con las salidas de campo, permitieron abordar los temas más actuales que afectan al litoral, especialmente a las costas bálticas.

Palabras clave: costa, gestión del litoral, Europa.

Resumé. *Coastlines '99. Connecting Science and Management in the Coastal Zone. VII Conférence Internationale de la EUCC. Miedzyzdroje (Pologne), du 7 au 11 juin 1999*

Entre le 7 et le 11 juin, a eu lieu en Miedzyzdroje (Pologne) la Conférence Internationale sur les littoraux européennes. La Conférence, qui réunissait des expert de différentes disciplines, était orientée sur les relations entre les connaissances scientifiques et leur application dans la gestion des espaces littoraux. Les débats, associés à des visites de terrain, ont permis d'aborder les problèmes les plus actuels qui affectent les littoraux, spécialement les rivages de la Baltique.

Mots clé: côte, gestion des littoraux, Europe.

Abstract. Coastlines '99. Connecting Science and Management in the Coastal Zone. VII EUCC International Conference. Miedzyzdroje (Poland), 7th to 11th June 1999

From 7th to 11th June 1999 it took place in Miedzyzdroje (Poland) an international conference on European coasts. The conference, pluridisciplinary-oriented, fell upon the relation between scientific knowledge and its practical experiences in the coastal zone management. The discussions, related to field trips, permitted to talk about on the present day topics that affect the littoral, especially the Baltic coast.

Key words: coast, coastal management, Europe.

Cada cop el nostre coneixement sobre la costa s'aprofundeix i s'engrandeix més. Però, al mateix temps, cada any s'estan perdent arreu d'Europa més de 10.000 ha de dunes, platges naturals i ecosistemes litorals, a causa gran part de la manca d'una correcta gestió. Precisament *Coastlines '99* va voler demostrar com es poden connectar els coneixements i les necessitats existents en un context de desenvolupament sostenible per al litoral, a les portes del segle XXI.

Aquesta conferència, celebrada bianualment, està organitzada per l'European Union for Coastal Conservation (EUCC), una associació de caràcter científic amb seu central als Països Baixos i radi d'acció a tot el litoral europeu. La seu de la branca espanyola es troba al Centre d'Estudis Ambientals de la Universitat Autònoma de Barcelona, i la professora Françoise Breton n'és la presidenta.

Els objectius principals d'aquesta conferència, concretament la setena organitzada per l'EUCC, eren els següents:

- Unir l'experiència i les necessitats de les comunitats locals amb el coneixement científic.
- Millorar la gestió i afavorir els interessos locals.
- Millorar la sensibilització sobre la costa a través d'una millor comprensió dels problemes de la conservació de la costa i dels beneficis obtinguts a partir de la seva conservació.
- Contribuir a un intercanvi d'informació entre els països d'arreu d'Europa, especialment entre l'est i l'oest.

L'emplaçament de la conferència va ser la petita localitat costanera de Miedzyzdroje (Polònia), situada a l'illa de Wolin, en ple delta del riu Odra (Oder), a 150 quilòmetres al nord de la ciutat d'Szczecin. Es tracta d'un petit poble que ha esdevingut, al llarg dels darrers anys, un nou centre turístic a la costa del mar Bàltic, freqüentat per habitants de Polònia i, en menor mesura, d'Alemanya.

A la conferència hi van assistir més de cent persones procedents d'arreu d'Europa, però amb una important representació dels països bàltics i de l'est d'Europa. El perfil dels assistents era primordialment acadèmic i científic.

fic (amb una presència significativa de persones provinents de disciplines com la geografia, l'ecologia, la planificació territorial o la biologia, totes interessades en la planificació i la gestió dels espais costaners), però també hi havia una bona part de participants provinents del camp aplicat (gestors de zones costaneres, d'espais naturals, etc.), fet que va enriquir el debat a l'hora d'intercanviar punts de vista teòrics i pràctics.

La conferència va ser inaugurada el dia 7 de juny per part del ministre de Medi Ambient, Recursos Naturals i Boscos del govern polonès, Sr. Jan Szyszko. En la mateixa sessió inaugural hi van intervenir membres de la Comissió Europea, de l'EUCC, així com diverses autoritats locals. La sessió científica de la conferència s'inicià el segon dia i seguí durant els matins del quart i el cinquè. La sessió es va dividir en cinc grans temes que, en molts casos, se solapaven en el temps i hom havia d'escollir en quina sessió participava, essent possible el canvi d'una sessió a una altra. Els cinc grans temes tractats van ser:

- a) *Desembocadures de rius: opcions per la conservació de la natura i el desenvolupament.* S'hi van subratllar problemes específics i experiències de caire regional lligades a aquesta part de la costa (mencionant les amenaces del desenvolupament industrial, així com la recent aparició i expansió de l'ecoturisme), sense oblidar aspectes relacionats amb la salvaguarda dels valors culturals.
- b) *Petits ports i pesqueries locals: perspectives, amenaces, accions.* El rol i les funcions dels ports estan canviant avui en dia. Les noves tecnologies i tendències de mercat creen noves oportunitats per l'economia, però impliquen amenaces per les condicions del medi natural local. En molts petits ports s'observa un declivi del nombre de barques pesqueres, mentre que hi ha un increment de vaixells esportius i turístics. Fins a quin punt això pot provocar canvis en l'equilibri natural de la zona costanera?
- c) *Turisme costaner a la llum del desenvolupament sostenible.* Aquí es van mencionar experiències sobre planificació regional i gestió d'espais naturals. Es va debatre sobre si les lleis i recomanacions europees poden canviar les tendències de gestió local i regional, i com la ciència pot ser utilitzada per a reconèixer els obstacles per al desenvolupament del turisme.
- d) *Desenvolupament actual de conceptes en la conservació marítima i costanera.* La planificació regional i la implementació de plans necessita una base científica, tot i que aquesta relació no s'aplica de forma general a tot arreu. Es van debatre quins són els obstacles pels gestors a l'hora d'implementar el coneixement científic i com la ciència pot ser un instrument en la gestió del litoral.
- e) *Intercanvi d'informació est-oest en el context de l'European Coastal Guide.* Es va tractar d'un taller que va debatre i analitzar la necessitat d'informació per poder planificar i gestionar el litoral. Es van valorar i comparar els mètodes d'obtenció d'informació, sobretot a partir de l'exemple de l'European Coastal Guide, un projecte a nivell europeu que pretén inventariar i avaluar l'estat de les costes a Europa.

Durant el tercer dia de conferència es va realitzar la primera sortida de camp, que va dur els participants al port industrial de Szczecin. D'allí va sortir un vaixell turístic per fer una ruta al llarg de l'estuari del riu Odra fins arribar a la petita població d'Stepnica, on es van visitar espais naturals que la branca polonesa de l'associació EUCC té adquirits en propietat per tal de protegir-los i gestionar-los. Això es fa en un moment que el fenomen turístic encara no ha fet estralls a Polònia, importants àrees litorals encara poden ser preservades i es pot evitar que succeeixi el que ha passat a la Mediterrània durant les darreres dècades. La protecció i gestió d'aquestes àrees pretén implicar les comunitats locals, que hi estan desenvolupant programes d'educació ambiental i de turisme sostenible.

Finalment, el quart dia a la tarda va tenir lloc la segona sortida de camp, en aquest cas pels entorns de Miedzzydroje, concretament al Parc Nacional Wolinski, amb els seus boscos centreeuropeus ben conservats i els típics penya-segats morrènics de més de cent metres d'alçada que caracteritzen bona part de la costa bàltica.

En definitiva, una conferència força interessant que va servir als assistents per estar al corrent de les tendències actuals, així com poder intercanviar coneixements, quant a estudis i experiències de gestió de les àrees costaneres a nivell europeu.